

«Το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στα
ανάπηρα άτομα ή στα άτομα με αναπηρία»

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΝΕΟΚΟΣΜΙΔΟΥ
ΥΠ. ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΙΑΤΡΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

Σύμφωνα με το ιατρικό μοντέλο, η αναπηρία συνιστά μια μορφή ασθένειας, η οποία είναι απόρροια της έκπτωσης του ατόμου (impairment) και αναφέρεται στην ικανότητα του ατόμου για δράση. Η μέχρι τώρα κυρίαρχη, ιατρική προσέγγιση, αντιμετώπιζε για δεκαετίες την αναπηρία ως ένα εξατομικευμένο πρόβλημα με βασική αιτία πρόκλησής του μια επίκτητη ή εκ γενετής κατάσταση, η οποία έχει ως μοναδικό τρόπο αντιμετώπισης τις ιατρικές παρεμβάσεις, όπως είναι η αποκατάσταση ή η μείωση της βλάβης (Shakespeare, 1993 · European Commission, 2004).

Ο Bandeau, (1977) (στο Ζώνιου-Σιδέρη, 2010) αναδεικνύοντας μια ενδιαφέρουσα διάσταση της αναπηρίας στη σύγχρονη εποχή, υπογράμμισε ότι η ιατρικοποιημένη προσέγγιση του προβλήματος άσκησε μια καταπιεστική λειτουργία, καθώς συνέβαλε, στη θεσμική αναπαραγωγή της.

- ✘ Το ιατρικό μοντέλο ασφυκτικά προσκολλημένο στο δίπολο ασθένεια- αναπηρία εστιάζει στην μειονεξία του ατόμου, στις αδυναμίες και στα εμπόδια που συναντά καθημερινά, αποφεύγοντας να επισημάνει εξίσου ισότιμα τις ικανότητες και τα όσα αυτό μπορεί να προσφέρει. Η προσέγγιση αυτή αγνοεί τις κοινωνικο-πολιτιστικές διαστάσεις της ασθένειας, καθώς αγνοεί ή **απαξιώνει** τη σχέση τρόπου ζωής και ασθένειας (Σαββάκης, 2010· Braddock & Parish, 2001· Nettleton, 2002).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

Η ανάδειξη του κοινωνικού μοντέλου, επιχειρεί μια διαφοροποιημένη ερμηνεία στη σύνδεση μεταξύ μειονεξίας / ανεπάρκειας και αναπηρίας (Finkelstein, 2001a), η οποία ορίζεται ως εξής: Η αναπηρία είναι μια κατάσταση επιβαλλόμενη στην ανεπάρκεια, με έναν τρόπο που αναπόφευκτα οδηγεί στον απομονωτισμό και τον αποκλεισμό του ατόμου από την ενεργή συμμετοχή του στην κοινωνία.

Πιο συγκεκριμένα, η ανεπάρκεια είναι αυτό καθ' αυτό το οργανικό πρόβλημα, όπως είναι η ολική ή μερική έλλειψη όρασης, ενώ η αναπηρία είναι το σύνολο όλων των κοινωνικών και περιβαλλοντικών περιορισμών που βιώνει το άτομο στην καθημερινότητά του (Bradby, 2010)

Η διάκριση ανάμεσα στην μειονεξία και την αναπηρία, οδηγεί σε μια διαφορετική ερμηνευτική του φαινομένου, η οποία επικεντρώνεται περισσότερο σε κοινωνικούς, οικονομικούς και συμπεριφορικούς παράγοντες και λιγότερο σε σωματικές ανεπάρκειες και ιατρικές ταξινομήσεις (Bradby, 2010, Σαββάκης, 2010).

Η ανεπάρκεια και η αναπηρία δεν συνιστούν κοινωνικές κατασκευές εννοιολογικά διχοτομημένες, αλλά επιχειρούν να αποτυπώσουν διαφορετικές πλευρές μιας εξατομικευμένης εμπειρίας.

Είναι πολύπλοκο να προσδιοριστεί σε ποιο σημείο τελειώνει η μια και σε ποιο σημείο αρχίζει η άλλη. Ωστόσο, ο τυπικός αυτός διαχωρισμός, δεν πρέπει να απομακρύνει κάποιον από τη μελέτη της αναπηρίας ως συνισταμένη βιολογικών, ψυχολογικών, πολιτισμικών, και κοινωνικο-πολιτικών παραγόντων, υπογραμμίζοντας την αναγκαιότητα της άμεσης κοινωνικής δράσης και συλλογικής ευθύνης, προκειμένου να πραγματοποιηθούν όλες εκείνες οι περιβαλλοντικές τροποποιήσεις, που θα διασφαλίσουν την καθολική συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνικο-πολιτικής ζωής (Thomas, 2004 & Samaha, 2007).

- ✖ Τα άτομα με αναπηρία δεν αποτελούν μια ομοιογενή κατηγορία ανθρώπων, με τα ίδια χαρακτηριστικά. Αντίθετα, φέρουν ποικίλες κοινωνικές και πολιτιστικές ταυτότητες, είναι άνδρες και γυναίκες που προέρχονται από διαφορετικές κοινωνίες και διαθέτουν διαβαθμισμένες ευκαιρίες και προοπτικές εξέλιξης.
- ✖ Έτσι, η οικονομική ευρωστία κάποιου μπορεί να αμβλύνει αισθητά τα κοινωνικά και φυσικά εμπόδια, διασφαλίζοντας ένα υποστηρικτικό δίκτυο υπηρεσιών, ενώ από την άλλη, ευάλωτες κοινωνικά ομάδες, όπως είναι τα παιδιά και οι γυναίκες με αναπηρία μπορεί να υπόκεινται σε μεγαλύτερο έλεγχο, να διαθέτουν λιγότερη αυτονομία και ενδεχομένως να τους παρέχονται λιγότερες ευκαιρίες, συγκριτικά με άνδρες ανάπηρους. Επομένως, το φύλο και η εθνική προέλευση κάποιου με τις σύνοδες στερεοτυπικές αντιλήψεις, μπορεί να έχουν ισχυρό αντίκτυπο στον τρόπο με τον οποίο βιώνεται η εμπειρία της αναπηρίας (Longmore, 2000).

- ✖ Στο πλαίσιο μιας ευρύτερης κοινωνικής προσέγγισης, οι άνθρωποι έχουν την τάση να σημασιοδοτούν την αντικειμενική πραγματικότητα με έναν υποκειμενικό και απόλυτα εσωτερικευμένο τρόπο, προσανατολίζοντας την συμπεριφορά τους με όρους που αντλούν από τις εννοιολογικές κατασκευές που τους αποδίδουν. Αν οι άνθρωποι ορίζουν τις καταστάσεις ως πραγματικές, πραγματικές θα είναι και οι συνέπειες τους. Η συγκεκριμένη συλλογιστική, σημαίνει ότι αν οι ανάπηροι διαχειρίζονται την κατάστασή τους ως τραγωδία, τότε και ο τρόπος αντιμετώπισής της, θα είναι εξίσου τραγικός. Αντιμετώπιση, η οποία θα αποτυπωθεί και θα μετουσιωθεί σε αντίστοιχου τύπου κοινωνικές πολιτικές, στόχο θα έχει απλά την αποπληρωμή της συγκεκριμένης κατάστασης (Oliver, 2009 & Samaha, 2007)
- ✖ Έτσι, συγκεκριμένοι τύποι αναπηρίας, τίθενται ως κοινωνικά προβλήματα, συνιστώντας τις επιδιώξεις κοινωνικών ομάδων οι οποίες επιχειρούν να εξυπηρετήσουν τα προσωπικά τους συμφέροντα (Bury, 1986· Finkelstein, 2001b).

- ✘ Για τον Oliver τα πολιτισμικά δίκτυα, δεν αποτελούν παρά την αντανάκλαση αυτών των κοινωνικών και υλικών συμφερόντων, τα οποία συντηρούν την απαξιώτική στάση και εξάρτηση της υπο μελέτης ομάδας με έναν διττό τρόπο. Αφενός, μέσω των δικτύων υπηρεσιών υγείας, εκπαίδευσης και οικονομίας, από τις οποίες η ομάδα των αναπήρων αναπτύσσει μια σχέση άμεσης επιβίωσης, και αφετέρου οι λειτουργικοί περιορισμοί στην πρόσβαση των αναπήρων στις συγκεκριμένες υπηρεσίες που επιβεβαιώνουν τη παραπάνω σχέση (Barnes, 1997· Lang, 2001).
- ✘ Είναι κατανοητό επομένως, ότι τα συστήματα δεν διέπονται από μια ενοποιητική και ενταξιακή κοινωνική ισχύ, καθιστώντας τη διαχείριση της αναπηρίας μείζον πολιτικό ζήτημα, και ελλειμματική συνθήκη που απαιτεί συγκεκριμένα αντισταθμιστικά μέτρα και βελτιωτικές τροποποιήσεις (Oliver, 2009 & Hahn, 1985).
- ✘ Μία βασική συνέπεια αυτής της αντίληψης και εν συνεχεία θεσμοθετημένης συμπεριφοράς είναι ο σχεδιασμός πολιτικών προγραμμάτων που αφορά άτομα με αναπηρία να υλοποιείται χωρίς την δική τους ουσιαστική συμμετοχή.

ΠΟΛΥΔΙΑΣΤΑΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

- ✖ Επιχειρώντας τη μετάβαση από το κοινωνικό μοντέλο, το οποίο εστιάζει στη διαχείριση της αναπηρίας ως ένα αποκλειστικά κοινωνικό πρόβλημα, αυτό το οποίο διαπιστώνεται είναι ότι τα τελευταία χρόνια διαμορφώνεται μια νέα συνθήκη στο πλαίσιο της οποίας αναδεικνύεται η διαφορετικότητα των ατόμων, αντιμετωπίζοντας την όποια μειονεξία ως αφορμή, προκειμένου να αναδομηθεί το περιβάλλον γύρω από τη συγκεκριμένη ομάδα.

- ✖ Στο πολυδιάστατο μοντέλο για την αναπηρία συναντάται ένας συγκερασμός του ιατρικού μοντέλου, το οποίο διαχειρίζεται την αναπηρία ως προσωπικό ζήτημα του ατόμου που τη φέρει, και του κοινωνικού μοντέλου, το οποίο θεωρεί ότι η κοινωνία συνιστά την κύρια πηγή όλων των προβλημάτων που έχουν τα άτομα με αναπηρία.
- ✖ Το πολυδιάστατο μοντέλο προτείνει πολιτικές, οι οποίες επιχειρούν τον συνδυασμό μέτρων, προκειμένου η κοινωνία να αμβλύνει τις διακρίσεις, αποφεύγοντας να διαχειριστεί τη συγκεκριμένη συνθήκη με μεμονωμένες και αποσπασματικές δράσεις, ή με συγκυριακό και πυροσβεστικό τρόπο.

- ✖ Ο πλουραλισμός μέτρων που υιοθετεί το πολυδιάστατο μοντέλο, παρωθεί την υιοθέτηση μιας ενεργούς πολιτικής προσέγγισης, αντιμετωπίζοντας εξατομικευμένα τα εκάστοτε προβλήματα που ανακύπτουν από τη φύση της αναπηρίας. Εν κατακλείδι, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι ο τρόπος ανάλυσης και ανάγνωσης της συγκεκριμένης έννοιας είναι ζωτικής σημασίας, καθώς δημιουργεί το κατάλληλο έδαφος για τη θέσπιση νόμων και πολιτικών για την αποτελεσματική διαχείριση της

ΈΧΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑ Ή ΕΙΜΑΙ ΑΝΑΠΗΡΟΣ

- ✖ Η γλώσσα που χρησιμοποιεί κάποιος υποκρύπτει την φιλοσοφία αλλά και τη στάση που υιοθετεί απέναντι στην αναπηρία. Έχω αναπηρία ή είμαι άτομο με αναπηρία ο τρόπος που αυτό-προσδιορίζονται άλλα και ετερο-προσδιορίζονται άτομα και κοινωνικά σύνολα αποτυπώνει με σαφήνεια το μοντέλο που ενστερνίζεται η κάθε πλευρά. Έτσι το ιατρικό μοντέλο εμπεριέχεται στην πρώτη περίπτωση, ενώ το κοινωνικό μοντέλο αντιπροσωπεύει την δεύτερη φιλοσοφία, κάνοντας λόγο για άτομα με αναπηρία.

Η ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

- ✖ Στον Όμηρο, συναντούμε αναφορές χρησιμοποιώντας όρους όπως: «κούφος» (ανίκανος)
- ✖ «νήπιος» (κουτός)
- ✖ «αεσίφρων» (νοητικά καθυστερημένος)
- ✖ «νηπύτιος» (τρελός)
- ✖ Ο Δημόκριτος, συνιστά αγωγή για όλους χωρίς διάκριση
- ✖ Ο Αριστοτέλης που ασχολείται κυρίως με τους τυφλούς και τους κωφούς και προτείνει **κοινό σχολείο** για όλα τα παιδιά.

- ✘ Ο αγγλικός όρος dis-ability ταυτίζεται εννοιολογικά με τον ελληνικό όρο δυσλειτουργία ή ανικανότητα. Ο όρος ανάπηρος ενδεχομένως είναι πιο δόκιμος από το όρο ανίκανος. Ωστόσο και οι δύο εστιάζουν στις αδυναμίες και στις μειονεξίες του άτομου αγνοώντας επικίνδυνα αυτό που μπορούν να κάνουν.
- ✘ Ενδιαφέρον παρουσιάζει και ο όρος «**ικανός προς εργασία**» ο οποίος χρησιμοποιείται ευρέως στα κράτη-μέλη της ΕΕ αναδεικνύοντας αυστηρά και μονοδιάστατα την ικανότητα του ατόμου προς εργασία

- ✘ Από την άλλη πλευρά, έχουν αναπτυχθεί και όροι όπως **άτομα με ειδικές δεξιότητες**. Ο συγκεκριμένος όρος, έχει την τάση να αμβλύνει τις αρνητικές πτυχές του φαινομένου, επιχειρώντας την εξιδανίκευση ή και άρνηση της πραγματικότητας.
- ✘ Αντίστοιχα ο όρος **άτομα με ειδικές ανάγκες**, ενθαρρύνει την υπεργενικεύση ενός συνόλου χαρακτηριστικών και εξατομικευμένων δυσκολιών που το κάθε άτομο με αναπηρία καλείται να διαχειριστεί. Επιπλέον πίσω από τον συγκεκριμένο όρο υποκρύπτονται συναισθήματα οίκτου και βαθιάς κοινωνικής ανωριμότητας, θέτοντας τα άτομα με αναπηρία στο περιθώριο και στην άνιση συμμετοχή σε σημαντικές εκφάνσεις της κοινωνικής και πολιτικής ζωής.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ ΚΑΙ ΑΝΟΥΣΙΑΣ ΥΠΕΡΒΟΛΗΣ

- ✖ Άτομα με ειδικές ικανότητες
- ✖ Ήρωες της ζωής
- ✖ Νικητές της ζωής
- ✖ Νικητές της αναπηρίας (η αναπηρία ως αντίπαλος)
- ✖ Με τα μάτια της ψυχής (αφορά πολίτες με προβλήματα όρασης)
- ✖ Κραυγή σιωπής (αφορά πολίτες με προβλήματα ακοής)
- ✖ Πρωταθλητές της θέλησης
- ✖ Άτομα με ειδικές αναπηρίες
- ✖ Άτομα με ειδικές δεξιότητες
- ✖ Ολυμπιονίκες της ζωής (αναφέρεται στους αθλητές με αναπηρία)
- ✖ Ολυμπιονίκες της θέλησης

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

- ✖ Εν κατακλείδι, θα λέγαμε ότι αυτό το οποίο θα πρέπει να κυριαρχήσει από τις αναρίθμητες απόπειρες απόδοσης ποικίλων ορισμών, οι οποίοι εξυπηρετούν ένα σύνολο διαφοροποιημένων συμφερόντων και αντιλήψεων είναι ότι:
- ✖ Η αναπηρία προσδιορίζεται ως ένας συγκερασμός των φυσικών ικανοτήτων του ατόμου και των απαιτήσεων και ερεθισμάτων του περιβάλλοντος. Η σχέση που αναπτύσσεται ανάμεσα στις κοινωνικές αλλαγές και τα ατομικά χαρακτηριστικά των ατόμων με αναπηρία είναι αμφίδρομη και αλληλεπιδραστική (Παπάνης, 2011· Michailakis, 2003).

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

- ✖ Η κοινωνική προστασία των ΑμεΑ εμπεριέχεται στο διεθνές πλαίσιο θεσμοθέτησης των κοινωνικών δικαιωμάτων, το οποίο θεμελιώθηκε από την Οικουμενική Διακήρυξη του ΟΗΕ για τα δικαιώματα του Ανθρώπου (1948).
- ✖ Η συγκεκριμένη διακήρυξη εστιάζει στο σύνολο όλων των ατομικών και πολιτικών ελευθεριών, καθώς εμπερικλείει βασικές διατάξεις κοινωνικών και οικονομικών προνομίων, ενώ συνιστά καίριο σημείο καταγραφής των βασικών δικαιωμάτων που θα πρέπει να διασφαλίζει το κάθε κράτος - μέλος για την ομάδα των αναπήρων (Επιτροπή των Ευρωπαϊκών κοινοτήτων, 2004· Μελέτη δια βίου μάθηση, 2008).
- ✖ Η θεσμοθέτηση του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (2000) της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τη καθολική του εφαρμογή το Δεκέμβριο του 2000 στη Νίκαια από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κάνει δυο σαφείς αναφορές σχετικά με την αναπηρία. Σύμφωνα με το Χάρτη και τα άρθρα 21 και 26, η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται το αδιαπραγμάτευτο δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία στην διασφάλιση της ισοτιμίας, ενώ το άρθρο 39 διασφαλίζει σε όλους τους πολίτες το δικαίωμα του «εκλέγειν και εκλέγεσθαι» (Chapter of Fundamental Rights of the European Union, 2000).

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

- ✖ Στο πλαίσιο της ελληνικής πραγματικότητας, το ελληνικό κράτος έχει προσυπογράψει τις περισσότερες κύριες διεθνείς συμβάσεις, γενικότερα στα ανθρώπινα δικαιώματα, και ειδικότερα στα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, ενώ τα ίδια ακριβώς δικαιώματα κατοχυρώνονται με σειρά άρθρων στο αναθεωρημένο Σύνταγμα της Ελλάδας. (Άρθρα, 2, 4παρ1, 5^A παρ.1, 21παρ. 2, 22 παρ1, 25 παρ.1, και 116 παρ. 2).

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η δυνατότητα συμμετοχής στη πολιτική ζωή αποτελεί μία από τις ισχυρότερες αξίες μιας δημοκρατικής κοινωνίας.

Τα πρώτα συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάλυση του FRA και του ANED έχει καταγραφεί ότι όταν εξασφαλίζεται ένα προσβάσιμο και ευνοϊκό περιβάλλον τα άτομα με αναπηρία όχι μόνο ασκούν με επιτυχία του εκλογικό τους δικαίωμα αλλά έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε πολλών τύπων πολιτικές δραστηριότητες (συμμετοχή σε πολιτικά κόμματα, πολιτικές συγκεντρώσεις).

- ✘ Το δεύτερο συμπέρασμα που αναδεικνύεται είναι ότι εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικά εμπόδια όσον αφορά στην άσκηση δικαιώματος πολιτικής εμπλοκής στα άτομα με αναπηρία.
- ✘ Ένα σύνολο πολιτικών εμποδίων και συνειδητής ασυνέπειας μεταξύ της ισχύουσας νομοθεσίας και της εφαρμογής στη πράξη, όπως είναι για παράδειγμα μη προσβάσιμα εκλογικά κέντρα ή δικτυακοί τόποι που απλά επικυρώνουν τον υπαρκτό ψηφιακό αλλά και κοινωνικό αποκλεισμό

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΈΡΕΥΝΑΣ

- ✖ Από τα αποτελέσματα της έρευνας προκύπτουν πέντε ζητήματα, τα οποία αντικατοπτρίζουν τις απαιτήσεις της σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία σε αυτό τον τομέα:
- ✖ άρση των νομικών και διοικητικών φραγμών στην πολιτική συμμετοχή·
- ✖ αύξηση της προσβασιμότητας των εκλογικών διαδικασιών, των υποδομών και του εκλογικού υλικού
- ✖ επέκταση των δυνατοτήτων συμμετοχής στην πολιτική και στη δημόσια ζωή·
- ✖ αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με το δικαίωμα πολιτικής συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία
- ✖ συλλογή δεδομένων για την εκτίμηση της πολιτικής συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία

- ✘ Το δικαίωμα του εκλέγειν πρέπει να συνοδεύεται από τη δυνατότητα προσφυγής σε περίπτωση μη άσκησής του.
- ✘ Από την ανάλυση προκύπτει ότι τα άτομα που δεν διαθέτουν δικαιοπρακτική ικανότητα δεν έχουν τη νομική δυνατότητα να προσφεύγουν στα δικαστήρια για ζητήματα που αφορούν την πολιτική συμμετοχή τους στην πλειονότητα των κρατών μελών της ΕΕ.
- ✘ Επιπλέον, δικαστικοί και μη δικαστικοί μηχανισμοί προσφυγής για υποθέσεις που σχετίζονται με την πολιτική συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία εντοπίστηκαν μόνο στο ένα τέταρτο των κρατών μελών της ΕΕ κατά προσέγγιση

ΑΠΟΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΚΛΕΓΕΙΝ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΚΑΙΟΠΡΑΚΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

Στην έκθεση του FRA (European Union Agency for Fundamental Rights) του 2010 σχετικά με το δικαίωμα πολιτικής συμμετοχής των ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας και των ατόμων με νοητική αναπηρία, η οποία επικαιροποιήθηκε σε επακόλουθες Ετήσιες Εκθέσεις του FRA, αναδεικνύει την αναγκαιότητα της άμεσης μεταρρύθμισης της νομοθεσίας αρκετών κρατών -μελών προκειμένου αυτή να είναι συμβατή με θεσπισμένα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Πιο συγκεκριμένα σύμφωνα με την επιτροπή για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, τα κράτη μέλη της ΕΕ πρέπει να επαναπροσδιορίσουν την εθνική νομοθεσία τους που ενθαρρύνει την έκπτωση των ατόμων με αναπηρία από το δικαίωμα του εκλέγειν.

ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

- ✘ Πρότυπα προσβασιμότητας έχουν υιοθετηθεί από τα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ κατά την κατασκευή και ανακαίνιση δημόσιων κτιρίων, ενώ περίπου τα μισά κράτη μέλη τα εφαρμόζουν και στα εκλογικά κέντρα. Πολλά κράτη μέλη της ΕΕ έχουν επίσης θεσπίσει νομικές απαιτήσεις προσβασιμότητας για παρόχους πληροφοριών στο διαδίκτυο και για τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα, παρότι σε πολλές περιπτώσεις οι εν λόγω απαιτήσεις ισχύουν αποκλειστικά για τους δημόσιους παρόχους πληροφοριών.
- ✘ Στα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ, η εκλογική νομοθεσία προβλέπει τη δυνατότητα παροχής συνδρομής σε άτομα με αναπηρία κατά την ψηφοφορία, παρότι σε ορισμένα εξ αυτών η συνδρομή διατίθεται μόνο σε άτομα με σωματική ή αισθητηριακή αναπηρία

ΩΣΤΟΣΟ

- ✖ Εντούτοις, λόγω της έλλειψης αξιόπιστων και συγκρίσιμων δεδομένων σχετικά με την προσβασιμότητα των κτιρίων στην πράξη, είναι ιδιαίτερα δύσκολο να αξιολογηθεί κατά πόσο εφαρμόζονται κατάλληλα τα εν λόγω πρότυπα. Λόγω της απουσίας δεδομένων, δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί το ποσοστό των εκλογικών κέντρων ή των δημόσιων κτιρίων που είναι προσβάσιμα για άτομα με αναπηρία
- ✖ Επιπλέον, ακόμα και στις περιπτώσεις που υπάρχουν σχετικά δεδομένα, η αξιοπιστία τους υπονομεύεται λόγω της έλλειψης σταθερών κριτηρίων αξιολόγησης της προσβασιμότητας και λόγω της έμφασης στις ανάγκες των ατόμων με σωματική αναπηρία, με αποτέλεσμα τον αποκλεισμό άλλων ατόμων με αναπηρία.

ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 9:

- « Προκειμένου να είναι σε θέση τα άτομα με αναπηρίες να ζουν ανεξάρτητα και να συμμετέχουν πλήρως σε όλες τις πτυχές της ζωής, τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζουν στα άτομα με αναπηρίες την πρόσβαση, σε ίση βάση με τους άλλους, στο φυσικό περιβάλλον, τα μέσα μεταφοράς, την πληροφορία και τις επικοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων και των τεχνολογιών και συστημάτων πληροφορίας και επικοινωνιών».
- ✖ Σύμφωνα με έκθεση της ΕΣΑμεΑ περισσότεροι από 3 στους 4 ΑμεΑ αδυνατούν να μετακινηθούν λόγω έλλειψης υποδομών ή κινούνται μετά χιλίων βασάνων. Το ίδιο ποσοστό παρεμποδίζεται από τις ελλείψεις προσβασιμότητας των δημόσιων υπηρεσιών να συναλλαγεί με αυτές αξιοπρεπώς.

Επιπλέον, το 71,8% των ΑμεΑ αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα όταν (και εάν) χρησιμοποιούν τα μέσα μαζικής μεταφοράς

ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 27:

- ✖ «Τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναγνωρίζουν το δικαίωμα στην εργασία των ατόμων με αναπηρίες, σε ίση βάση με τους άλλους. Αυτό συμπεριλαμβάνει το δικαίωμα στην ευκαιρία να κερδίζουν τα προς το ζην από εργασία που επιλέγεται ελεύθερα ή είναι αποδεκτή σε μια αγοράς εργασίας και σε ένα εργασιακό περιβάλλον που είναι ανοικτό, ενιαίο και προσβάσιμο στα άτομα με αναπηρίες. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη προστατεύουν και διασφαλίζουν την άσκηση του δικαιώματος στην εργασία, περιλαμβανομένων και εκείνων που αποκτούν μια αναπηρία κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα, και μέσω της νομοθεσίας».

Στην Ελλάδα της Κρίσης όμως εδώ και 6 χρόνια δεν έχει γίνει καμία προκήρυξη για πρόσληψη ΑμεΑ, με αποτέλεσμα τα άτομα με αναπηρία και τα μέλη των οικογενειών τους να βιώνουν μεγαλύτερη πίεση την αύξηση της ανεργίας

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΖΩΗ

- ✖ Η ενεργός συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία, μεταξύ άλλων μέσω των οργανώσεων εκπροσώπησής τους, στην ανάπτυξη πολιτικών και στη δημιουργία νόμων, δεν έχει ακόμα θεσμοθετηθεί ως απαίτηση ή δεν έχει εφαρμοστεί στην πράξη σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Επιπλέον, οι πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των εκλεγμένων αξιωματούχων που πάσχουν από κάποια αναπηρία είναι ελάχιστες.

- ✘ Ακόμα και στις περιπτώσεις που υπήρχαν δεδομένα, η έλλειψη κοινής κατανόησης της αναπηρίας και η απουσία εναρμονισμένων προτύπων στην ΕΕ για την αξιολόγηση της προσβασιμότητας κατέστησε δύσκολη τη σύγκριση μεταξύ χωρών.
- ✘ Συχνά, τα υπάρχοντα δεδομένα επικεντρώνονται στην κατάσταση των ατόμων με σωματική αναπηρία και δεν περιλαμβάνουν άλλα άτομα με αναπηρία που ενδέχεται να αντιμετωπίζουν λιγότερο προφανή εμπόδια στην πολιτική συμμετοχή.

ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

- ✖ Από την ανάλυση του FRA και του ANED προκύπτει ότι οι προσπάθειες κατάρτισης και ευαισθητοποίησης σημαντικών φορέων, όπως οι εκλογικοί υπάλληλοι, τα πολιτικά κόμματα, οι δημόσιες αρχές και οι πάροχοι μέσων μαζικής ενημέρωσης, σχετικά με την εξασφάλιση των δικαιωμάτων πολιτικής συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία είναι ελλιπείς.
- ✖ Επιπλέον, η ικανότητα των αρμόδιων φορέων να καλύπτουν τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία κρίνεται αναγκαίο να αναμορφωθεί και να ενισχυθεί

ΚΑΙ ΓΙΑ ΝΑ ΠΙΣΤΕΨΟΥΜΕ ΌΤΙ ΤΙΠΟΤΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΔΥΝΑΤΟΝ – ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΗΓΕΤΕΣ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

- ✖ Πολιτικοί Ηγέτες
- ✖ Winston Churchill
- ✖ King Carl XVI Gustaf of Sweden
- ✖ Thomas Jefferson,
- ✖ John F. Kennedy,
- ✖ Nelson Rockefeller,
- ✖ George Washing

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ